

Elżbieta Jaworska

"Polityczne pieśni odpustowe z
Galicji", Franciszek Kotula,
"Literatura Ludowa" nr 4/5 (1973) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/52, 279

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(IV) KADŁUBIEC Karol Daniel: Problematyka badań nad gawędziarstwem ludowym. W: Ludowość dawniej i dziś. Studia folklorystyczne pod red. R.Górskiego i J.Krzyżanowskiego. Wrocław 1973, Oss., s. 225-236.

Artykuł mieści się w nurcie zainteresowań tzw. "biologią bajki", problematyką stosunkowo młodą, na którą zwrócił uwagę folklorysta szwedzki Carl von Sydow. Dziedzina ta postuluje badanie życia tekstu ludowego w związku z tłem historycznym i społecznym warunków przekazywania wątku, jego funkcji oraz osobowości narratora. Autor dokonuje klasyfikacji gawędziarzy wedle następujących kryteriów: 1) bierny - lub aktywny - stosunek do opowiadanych wątków; 2) literacki - lub aktorski - sposób narracji; 3) struktura repertuaru. Temu ostatniemu zagadnieniu poświęca najwięcej miejsca, wskazując na szereg czynników kształtujących repertuar gawędziarzy. Praca gromadzi i częściowo systematyzuje szereg problemów z zakresu życia opowiadań ludowych. Na końcu zamieszczono wybór pozycji bibliograficznych.

BP/52/99

El.J.

(IV) KOTULA Franciszek: Polityczne pieśni odpustowe z Galicji. "Literatura Ludowa" 1973 nr 4/5 s. 28-42.

Materiały do artykułu zaczerpnął autor z własnych zbiorów druków straganowych, a także z żywej do dziś tradycji pieśni odpustowych, zanotowanych w ostatnich latach na Rzeszowszczyźnie, traktując je jako dokumenty społeczno-historyczne i kojarząc z konkretnymi faktami, jak bitwa pod Sadową czy zamordowanie cesarzowej Elżbiety. Pieśni straganowe układane były kolektywnie przez dziadów odpustowych, schodzących się w tym celu na umówione miejsce w związku z głośnymi wydarzeniami o charakterze politycznym czy religijnym. Autor ilustruje swoje rozważania urywkami kilku pieśni, a na zakończenie podaje w całości dwa obszernie teksty odpustowe o tematyce politycznej: "Chłop-bohater" (obrazek z inwazji rosyjskiej) i "O carze Mikołaju II".

BP/52/100

El.J.